

**УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ ЗА СПЕЦИЈАЛНУ ЕДУКАЦИЈУ И РЕХАБИЛИТАЦИЈУ
ИЗБОРНО ВЕЋЕ**

На основу чланова 63. и 64. Закона о високом образовању, члана 107. Статута Факултета и предлога Катедре за педагогију, психологију и социологију, Изборно веће Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију, на осмој редовној седници, одржаној 22. маја 2018. године, донело је одлуку о образовању Комисије за припрему извештаја за избор једног наставника у звање ванредног професора за ужу научну област Социологија.

Комисија је формирана у следећем саставу:

1. Проф. др Марија Богдановић, професор emeritus Универзитета у Београду
2. Проф. др Ивана Спасић, редовни професор Филозофског факултета Универзитета у Београду
3. Проф. др Сретен Вујовић, редовни професор Универзитета у Београду у пензији

На расписани конкурс, објављен у листу Послови, Националне службе за запошљавање, бр. 779 од 30. маја 2018. године, за избор једног наставника у звање ванредног професора за ужу научну област *Социологија*, пријавио се један кандидат:

др Мирко Филиповић.

На основу прегледа конкурсног материјала и анализе приложене документације, Изборном већу Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију Комисија подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ

I ОСНОВНИ БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Др Мирко Филиповић рођен је 29. 04. 1957. у Херцег Новом. Основну школу учио је у Задру, а завршио у Београду, са одличним успехом. Као носилац дипломе „Светозар Марковић“ у гимназији је био ослобођен полагања матурског испита.

II СТРУЧНА БИОГРАФИЈА, ДИПЛОМЕ И ЗВАЊА

Основне студије социологије дипломирао је на Филозофском факултету Универзитета у Београду, 1980. године, са високом просечном оценом (9,70). На истом факултету завршио је и постдипломске студије из опште социологије, одбравивши, 1991. године, магистарски рад под називом *Истраживања класне структуре у делима К. Бодлоа и Р. Естаблеа*, под менторством проф. др Михаила Поповића.

Докторску дисертацију на тему *Школа: од радикалне критике до социолошког фатализма*, под менторством проф. др Сретена Вујовића, одбранио је 2001. године на Филозофском факултету Универзитета у Београду.

Први радни однос засновао је 1982. године на Технолошко-металуршком факултету Универзитета у Београду, избором у звање асистента приправника. На истом факултету биран је у звање асистента, а 2001. године и у звање доцента на предмету *Социологија*.

Од 2004. године запослен је на Факултету за специјалну едукацију и рехабилитацију Универзитета у Београду, избором за доцента, односно ванредног професора (2013) за ужу научну област Социологија. Ангажован је на реализацији наставе на основним академским студијама на предметима *Социологија*, *Основи социологије*, *Социологија образовања и Социологија рода и породице*, а у периоду од 2004/5 до 2008/9. године држао је наставу и на предмету *Методологија научног истраживања*. На докторским студијама ангажован је у реализацији наставе на предмету *Социјални модел ометености*.

На интердисциплинарном мастер програму *Образовне политике* на Универзитету у Београду, држи наставу на предмету *Социологија школе и Истраживања у високом образовању*.

Од 2004. године запослен је на Факултету за специјалну едукацију и рехабилитацију.

У оквиру стручног усавршавања имао је већи број студијских боравака у Француској. Током 1980/81. године похађао је специјалистичке студије у Centre des hautes études européennes, dépt. Études de civilisations, на универзитету Nancy II, а као стипендиста француске владе 2001. имао је једносеместрално усавршавање у Maison des sciences de l'homme у Паризу (јануар-јун). 2003. године по позиву је гостовао на École des hautes études en sciences sociales Univerziteta Paris VI и Maison des sciences de l'homme (септембар-јануар).

Током једногодишњег боравка у Канади на универзитету Laval (1992-1993) радио је на прикупљању грађе о историјском контексту друштвених промена канадског и америчког модела образовања.

Обављао је већи број друштвених функција. У периоду 1987-1989. радио је као члан Председништва Социолошког друштва Србије и потпредседник Социолошког удружења Србије и Црне Горе (2004-2006). Радио је и на пословима уређивања часописа *Социологија* (1988-1990) у својству заменика главног уредника.

Као члан експертског тима учествовао је у изради Стратегије образовања Републике Србије до 2020. године (2011-2012).

Од 2011. године ради као члан Програмског савета за мултидисциплинарне мастер академске студије, на студијском програму *Образовне политике*.

Био је члан Научног комитета Друге међународне конференције МЕНСА 2018, *Даровитост, школовање и развој*.

У својству уредника радио је на припреми Зборника радова са међународне конференције Eurlyaïd Conference 2017.

Био је руководилац и један од иницијатора увођења нових имформалних облика едукације студената у оквиру пројекта *Фасперове покретне слике*.

Члан је организације *Образовни форум*.

Упоредо са испуњавањем основних обавеза у припреми и реализацији наставе, активно се бави научно-истраживачким радом. У својству сарадника учествовао је у реализацији међународног пројекта Education Policy Study Programme in Serbia and Montenegro (EPSP), TEMPUS-JPCR. Тренутно је ангажован на пројекту Министарства просвете и науке Републике Србије Унапређење квалитета и доступности образовања у процесима модернизације Србије, чији је носилац Институт за педагошка истраживања у Београду.

У два узастопна мандата био је члан Савета Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију.

Говори француски и енглески језик.

III НАУЧНИ И СТРУЧНИ РАД

Др Мирко Филиповић објавио је укупно 53 научна и стручна рада, од тога 19 радова у периоду након првог избора у звање ванредног професора. Аутор је и коаутор значајног броја саопштења на скуповима у земљи и иностранству. У својству сарадника, учествује у реализацији једног међународног и једног националног научног пројекта. Ангажован у увођењу нових облика неформалног образовања студената у оквиру микро факултетских акционих истраживања.

Преглед радова пре првог избора у звање ванредног професора

Радови у часопису међународног значаја верификованом посебном одлуком (M24)

1. Филиповић, М. (2001). Образовање, когнитивне способности и неједнакост прихода. *Социологија* 43(4), 333-344. ISSN 0038-0318
2. Филиповић, М. (2006). Без излаза и без савезника: побуне у француским предграђима. *Социологија*, 48(3), 265-282. ISSN 0038-0138
3. Филиповић, М. (2007). Почети америчког масовног јавног школства у светлу теорије кореспонденције. *Социолошки преглед*, 41(3), 351-366. ISSN 0085-6320
4. Филиповић, М. (2011). Брутална социјализација: Дебарбејева истраживања насиља у француским школама. *Социолошки преглед*, 45(3), 337-350. YU ISSN 0085-6320, UDK 316
5. Филиповић, М. (2012). Трећа прекретница: Community college movement., *Социолошки преглед*, 46(2), 203-214. RS ISSN 0085-6320, UDK 316

Монографија националног значаја (M42)

1. Филиповић, М. (2013). Школа и друштвене неједнакости. Београд: Hesperiaedu, 210. str. ISBN 978-86-7956-058-2, COBISS.SR-ID 196284940

Монографска студија/поглавље у књизи M12 или раду тематском зборнику међународног значаја (M14)

1. Филиповић, М. (2007). Society of Violence or Violence of Society: Riots in French Suburbs. У: Ђ. Игњатовић (ур.), *Стање криминалитета у Србији и правна средства реаговања, I део* (стр.314-326). Београд: Правни факултет Универзитета у Београду. ISBN 978-86-7630-071-6, COBISS.SR-ID 142130444
2. Филиповић, М. (2007). Између друштвене изопштености и побуне: корени беса. У: Д. Радовановић (ур.), *Поремећаји понашања и преступништво младих: специјално-педагошки дискурс* (стр. 253-275). Београд: ФАСПЕР CIDD. ISBN 978-86-80113-59-3, COBISS.SR-ID 140466700
3. Филиповић, М. (2008). Школовање и развој личности: принцип кореспонденције. У: Д. Радовановић (ур.), *У сусрет инклузији-дилеме у теорији и пракси* (стр. 71-87). Београд: ФАСПЕР. ISBN 978-86-80113-71-5

4. Филиповић, М. (2008). Насиље у француским школама: морална паника и чињенице. У: Д. Радовановић (ур.), *Поремећаји понашања у систему образовања* (стр. 235-247). Београд: ФАСПЕР. ISBN 978-86-80113-70-8
5. Филиповић, М. (2009). Еволуција насиља: покушај рационализације идеолошких дискурса. У: Д. Радовановић (ур.), *Истраживања у специјалној педагогији* (стр. 195-211). Београд: ФАСПЕР. ISBN 978-86-80113-83-8
6. Филиповић, М. (2010). Истраживање самоубиства: откривање друштва. У: Ј. Ковачевић и В. Вучинић (ур.), *Сметње и поремећаји: феноменологија, превенција и третман, део 2* (стр. 425-441). Београд: ФАСПЕР. ISBN 978-86-80113-99-9

Саопштење са међународног скупа штампано у целини (М33)

1. Филиповић М. и Јарић И. (2012). Ка проширеној партиципацији у високом образовању: случај студената са посебним образовним потребама. У: Н. Глумбић и В. Вучинић (ур.), *VII међународни научни скуп: Специјална едукација и рехабилитација данас – зборник радова* (стр. 245-250). Београд: ФАСПЕР. ISBN 978-86-6203-037-5

Саопштења са међународног скупа штампано у изводу (М34)

1. Matejić Đuričić, Z. & Filipović, M. (2009). Family Life Education program, Work-shops for the parents of young delinquents. Rad izložen na međunarodnoj konferenciji *The 11th European Congress of Psychology*. Oslo, Norway.
2. Matejić Đuričić, Z., Đuričić, M. & Filipović M. (2013). Aggression and structure of aggressive behavior in elementary school children. Rad izložen na međunarodnoj konferenciji *International Psychological Applications Conference and Trends*. Madrid, Spain.

Рад у водећем часопису националног значаја (М51)

1. Филиповић, М. (2010). Богатство земље и самоубиство. *Специјална едукација и рехабилитација*, 9(1), 209-222. ISSN 1452-7367
2. Филиповић, М. (2010). Самоубиство у Русији. *Специјална едукација и рехабилитација*, 9(2), 383-392. ISSN 1452/7367
3. Филиповић, М. (2012). Промене у обрасцима самоубиства у 20. Веку: социјална хијерархија незнања. *Антропологија*, 12(3), 53-72. ISSN 1452/7243, UDK 136468492

Радови у часопису националног значаја (М52)

1. Филиповић, М. (1997). Социопрофесионалне категорије и еволуција плата. *Социолошки преглед*, 31(4), 507-519.
2. Филиповић, М. (1998). Социо-професионалне категорије и потрошња. *Социолошки преглед*, 32(2), 237-246.
3. Филиповић, М. (1998). Опада ли ниво? *Култура*, 97, 179-186.
4. Филиповић, М. (1998). Расподела укупног друштвеног рада међу социо-професионалним категоријама и секторима економије - I део. *Финансије*, 11-12, 835-848.
5. Филиповић, М. (1999). Расподела укупног друштвеног рада међу социо-професионалним категоријама и секторима економије - II део. *Финансије*, 1-2, 3-17.

6. Филиповић, М. (2007). Покрет за прогресивно образовање у САД у светлу теорије кореспонденције. *Београдска дефектолошка школа*, 3, 199-215. ISSN 0354-8759
7. Филиповић, М. (2007). Експанзија високошколског образовања у САД. *Социјална мисао*, 14(4), 139-150. ISSN 0354-401X, COBISSSR-ID 42962700

Саопштење са скупа националног значаја штампано у целини (М63)

1. Филиповић, М. (2011). Школске дипломе данас: аспирације и реализације. У: Н. Глумбић и В. Вучинић (ур.), *V међународни научни скуп Специјална едукација и рехабилитација данас - зборник радова* (стр. 32-39). ISBN 978-86-6203-029-0

Саопштење са скупа националног значаја штампано у изводу (М64)

1. Филиповић, М. (2012). Старење и самоубиство: о промени Диркемове криве (Ageing and Suicide: on the Change of Durkheim's Curve). Рад изложен на научној конференцији *Однос младих према старима и старењу*. Београд, ИПИ. стр. 45 и 78. ISBN 978-86-7447-108-1

Одбрањен магистарски рад (М72)

1. Филиповић, М. (1991). *Анализа класне структуре у делима С. Baudelota i R. Estableta*. Магистарски рад. Београд: Филозофски факултет.

Одбрањена докторска дисертација (М71)

1. Филиповић, М. (2001). *Школа: од радикалне критике до социолошког фатализма*. Докторска дисертација. Београд: Филозофски факултет.

Учешће у међународним научним пројектима (М10)

1. Education Policy Study Programme in Serbia and Montenegro (EPSP), 15904- Tempus- 1-2009-RS- TEMPUS-JPCR)
2. Унапређивање квалитета и доступности образовања у процесима модернизације Србије, евид. број 47008, Министарство просвете и науке Републике Србије, 2011-

Остале стручне публикације

1. Филиповић, М. (2002). *Левинаова таксономија школских реформи*, III програм радио Београда.
2. Филиповић, М. (2002). *Критика либералних школских реформи у делу S. Bowlesa i H. Gintisa*, III програм радио Београда.

Рецензије

1. Томановић, С. (ред.) (2011). *Социологија - уџбеник за трећи разред средњих стручних школа и четврти разред гимназије*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.
2. Вујовић, С. (ур) (2008). *Друштво ризика*. Београд: Институт за социолошка истраживања Филозофског факултета

Преглед радова након избора у звање ванредног професора

Монографија (М42)

1. Филиповић, М. (2018). *Друштвени жигови, социолошки есеји*. Београд, Универзитет у Београду, ФАСПЕР, Издавачки центар (ИЦФ). ИСБН 978-86-6203-108-2, 211 стр.

Радови у часопису међународног значаја верификован посебном одлуком (М24)

1. Матејић-Ђуричић З. и Филиповић М. (2014). Експанзија школовања: реалност и привид једнаких шанси у доступности образовања. *Социолошки преглед*, 48 (1), 87-103. RS ISSN 0085-6320, UDK 316.
2. Филиповић, М. и Жакула, С. (2017). Друштвени обрасци природних катастрофа: случај Катрина. *Етноантрополошки проблеми*, 12(1), 195-215. ISSN: 0353-1589, УДК: 316.48:594.4, DOI: 10.21301/v12i1.9
3. Васојевић, Н. и Филиповић, М. (2017). Студенти медицине, корисници државних стипендија Републике Србије, и њихово школовање у 21. веку: могућност побољшавања. *Социологија*, 59(2), 189-205. ISSN: 0038-0318, УДК: 378.31/34:61-057.87(497.11)“20“,314.74:378.342:61(497.11)“20“,DOI:https://doi.org/10.2298/SOC1702189V
4. Филиповић, М. и Матејић Ђуричић, З. (2017). Инструментална вредност диплома. *Андрагошке студије*, 2, 47-61. ISSN: 0354-5415, УДК: 378: 37.014.1 DOI: 10.5937/andstudi1702047 F
5. Мијатовић, Ј. и Филиповић, М. (2018). Постмодерни феминизам и ометеност: Ка вишеструким идентитетима „ометених” тела. *Социологија*, 60(1), 112-126. DOI: https://doi.org/10.2298/SOC1801112M, ISSN: 0038-0318, UDK: 141.72/78:001.1, 364.6-056.2/3:305, 316.344.6-056.2:316.7
6. Филиповић, М. И Матејић Ђуричић З. (2018). Социјализација и социјална интеграција деце са сметњама у развоју и понашању: теоријски извори, *Етноантрополошки проблеми*, 2, стр. 539-554. UDK 3901.8/316.37. DOI https://doi.org/1021.301.

Предавање по позиву са међународног скупа штампано у целини (М31)

1. Филиповић, М. (2017). Дипломе и друштвена репродукција: замке меритократског модела. У: С. Маринковић (ур.), *Културно-потпорна средства у функцији наставе и учења* (стр. 51-64). Крагујевац: Универзитет у Крагујевцу, Учитељски факултет у Ужицу. ИСБН 978-86-6191-045-6.

Саопштења са међународних научних скупова објављена у целини (М33)

1. Филиповић, М. и Матејић-Ђуричић, З. (2015). Дисквалификујуће сиромаштво: слабљење социјалних веза. У: М. Вуковић (ур.), *IX Међународни научни скуп Специјална едукација и рехабилитација данас – зборник радова* (стр. 213-233). Београд: ФАСПЕР. ISBN 978-86-6203-069-6
2. Филиповић, М. (2015). Дисквалификујуће сиромаштво и “quartiers sensibles”. У: П. Миленковић, С. Стојшин и А. Пајванчић-Џизел (ур), *Међународни научни скуп Друштво и простор – зборник радова* (стр. 301-315). Нови Сад: Филозофски факултет у Новом Саду, Српско социолошко друштво. ISBN 978-68-81319-08-6

- Matejić-Đuričić Z. & Filipović M. (2016). Biological, Anthropological and Psychological Constructs of Child and Childhood. In: S. Nikolić, R. Nikić & V. Planković (eds), *Early Intervention in Special Education and Rehabilitation* (pp. 63-75). Beograd: FASPER. ISBN 978-86-6203-086-3

Саопштења са међународних научних скупова објављена у изводу (М34)

- Филиповић М. (2015). Од дипломе до друштвене изопштености. Рад изложен на међународној конференцији *Рад са децом и омладином са сметњама у развоју и особама са инвалидитетом: теријска, практична и етичка питања*. Вршац: Друштво дефектолога Војводине 16-19 октобар 2015., Књига сажетака, стр 22.

Радови у водећем часопису националног значаја (М51)

- Филиповић, М. (2018). Сиромаштво као лични пораз и страх од изопштености. *Антропологија* 18(1), 9-28. ISSN: 1452-7243, УДК: 316.344.23
- Антић, С. и Филиповић, М. (2018). Информално учење студената из њихове перспективе. *Специјална едукација и рехабилитација*, 17 (3). (у штампи)

Саопштења са националних научних скупова објављена у целини (М63)

- Филиповић М. и Матејић-Ђуричић З. (2016). Историјски пресек основних идеја о инклузивном образовању у Француској. У: М. Вуковић (ур), *Социјална инклузија деце са развојним сметњама и проблемима у понашању* (стр.59-69). Београд: ФАСПЕР. ISBN 978-86-6203-089-4
- Филиповић М., Waisner А., и Јарић И. (2016). Социјална инклузија деце са насилним понашањем унутар школске културе. У: М. Вуковић (ур), *Социјална инклузија деце са развојним сметњама и проблемима у понашању* (стр.141-151). Београд: ФАСПЕР. ISBN 978-86-6203-089-4

Рецензије

- Јарић, И. (2017). *Родитељство под ризиком: социо-културна анализа стигматизације оболелих од ретких болести*. Београд: Филозофски факултет, Одељење за етнологију и антропологију.
- Гавриловић А., Југовић А., и Лепир, Јб.(уредници) (2013). *Социјални рад у школи: теоријско-методолошке основе*. Бања Лука: Универзитет у Бањој Луци, Факултет политичких наука.

Табела 1. Квантитативни преглед структуре објављених радова

Врста научноистраживачког резултата	Ознака резултата	Број резултата		
		Пре избора	После избора	Укупно
Рад у тематском зборнику међународног значаја	M14	6	/	6
Рад у националном часопису међународног значаја	M24	5	6	11
Саопштење са међународног скупа по позиву штампано у целини	M31	/	1	1
Саопштење са међународног скупа штампано у целини	M33	1	3	4
Саопштење са међународног скупа штампано у изводу	M34	2	1	3
Ауторизована дискусија са међународног скупа	M35	/	1	1
Уређивање научне монографије, тематског зборника међународног значаја	M36	/	1	1
Монографија националног значаја	M42	1	1	2
Рад у врхунском часопису националног значаја	M51	3	2	5
Рад у истакнутом националном часопису	M52	7	/	7
Саопштење са скупа националног значаја штампано у целини	M63	1	2	3
Саопштење са скупа националног значаја штампано у изводу	M64	1	/	1
Стратешки документ националног или супра-националног нивоа наручен од одговарајућег органа јавне власти	M101	/	1	1
УКУПНО		28	18	46

IV АНАЛИЗА САОПШТЕНИХ И ОБЈАВЉЕНИХ РАДОВА

Анализа објављених радова потврђује да др Мирко Филиповић поседује обухватна и темељна знања из области опште социологије и изванредно висок ниво познавања теоријско-појмовног апарата, методолошких модела и истраживачких поступака у области социологије и социологије образовања.

Друштвени жигови, најзначајније најобухватније дело др Филиповића, представља збирку одабраних радова, прегледних чланака, критичких анализа и кратких социолошких студија о проблемима који кључно обележавају глобалне друштвене токове и микродруштвене процесе у већини савремених друштава. Због изразитог диверзитета одабраних тема и разлика у

формату појединих текстова, аутор им приписује заједничко значење и заједнички назив - социолошки есеји - како на то указује и сам поднаслов књиге: *Збирка социолошких есеја*.

Уводна студија „Од интегрисаног и маргиналног сиромаштва до успона дисквалификујућег сиромаштва“ доноси плодан торијски оквир не само за разумевање општег феномена пауперизације у савременом свету, већ нужан концептуални оквир (и речнички водич) за разумевање свих других тематских садржаја обрађених у понуђеној књизи. У фокусу ових есејских трагања је колективна представа о сиромаштву као „друштвеном паду“ и слика сиромаша као губитника на крају једног процеса који обухвата кумулацију неколико хендикепа или животних пораза. Поред „тридесет славних година“ (1945-1975) које анализира уз помоћ идеално-типских конструкта „интегрисаног“ и „маргиналног“ сиромаштва, аутор посебну пажњу посвећује друштвеним коренима „дисквалификујућег“ сиромаштва, које настаје као последица дуготрајне незапослености и прекаризације радних места. Нови експликативни фактор, који уводи, а који није био довољно проучен у делима класика - реч је осиромашењу облика и интензитета друштвених веза - значајно обогаћује текст, откривајући нову социјанопсихолошку визуру односа појединца и друштва.

У врло провокативном есеју „Еволуција насиља у Француској: морална побуна и „безбедносно лудило“ аутор приступа чишћењу „идеолошких магли“ која прати колективне катастрофичне визије савременог друштва као друштва које се све више утапа у насиље. Користећи сложену аналитичку шему, уз ослањање на полицијско-судске статистике и резултате виктимацијских анкета, др Филиповић утврђује да оваква слика превасходно служи легитимисању нове друштвене контроле у друштвима касне модерности захваћених дубоком структуралном кризом (незапосленост, раст сиромаштва, раст друштвених неједнакости, демисија државе благостања).

У есеју „Друштвени обрасци природних катастрофа“ развијен је један нови приступ „откривања друштва“: на основу анализе пустоши коју за собом оставља једна природна катастрофа (ураган Катрина) отворен је читав корпус скривених социолошких проблема: америчко откриће „унутрашњег Трећег света“, контуре социјалне патње, наличје одговорних лица, институционално незнање, институционални расизам и рат против градова. Закључак је да природне катастрофе „увек и само“ реплицирају и појачавају рељефност постојећих неједнакости у друштву и ефекте постојећих неједнакости. Економска и друштвена ексклузија црних, сиромашних, старих, болесних... смањила је њихову могућност да побегну од несреће (као, уосталом и њихову могућност да побегну од сиромаштва). Зато аутор поручује да случај Катрина остаје снажан подсетник за све оне који се залажу за изградњу праведнијег друштва и друштва пуне демократије.

У тексту о променама у обрасцима самоубиства у 20. веку, аутор преиспитује Диркемову експликативну шему (по којој се законито повећање стопа самоубиства са старошћу третира као "природна чињеница") и пружа нове доказе који указује на радикални

„обрт“ ове пирамиде. Број самоубистава младих расте у готово свим развијеним земљама западног света, док стопе самоубиства старих стагнирају или опадају. На основу темељне анализе друштвених промена, изведени су оригинални закључци о продубљеним кризама у конструкцији идентитета младих, на коју утичу незапосленост, деквалификација, неизвесност и несигурност на тржишту рада и генерално, непризнавање њихових личних вредности од стране друштва.

Студија „Замке меритократског модела: девалоризација диплома и друштвена репродукција“ доноси преглед истраживања која показују да се друштва више разликују међу собом по степену утицаја дипломе на друштвено позиционирање појединца, него по степену друштвених неједнакости у школском успеху везаних за социјално порекло. Ако је у неком друштву утицај дипломе на приступ друштвеним позицијама јак, заоштрава се конкуренција међу социјалним актерима и појачавају друштвене неједнакости везане за школски успех, који је готово увек резервисан за привилеговане друштвене слојеве. Истовремено јача друштвена репродукција и друштвена структура постаје ригиднија. Описани механизам је у дубокој супротности са (у модерним друштвима) општеприхваћеним меритократским идеалом.

У контексту савременог социјалног модела ометености, у раду „Социјални модел ометености у светлу симболичког интеракционизма“ приказани су неки од водећих теоријских оквира који дефинишу кључне проблеме социјализације и социјалне интеграције деце са сметњама у развоју и понашању. Преточени у оквире социолошких (друштвених) истраживања, проблеми физичке или социјалне ометености добили су ново значење: уместо индивидуалних „психолошки девијантних чинова“, ометеност се тумачи као последица „целине друштвених односа“. Друго и једнако важно, уместо статуса (стања) ометености, у фокусу је сам процес друштвених односа који структурира феномен девијантности. У приказу истраживањима друштвених процеса који дефинишу контекст индивидуалног развоја деце са ометеношћу отворена су два глобална проблемска круга: прво, општа питања социјализације ове деце, и друго, питања везана за проблеме њихове социјалне интеграције у систем редовног школовања. У закључном делу изведене су кључне импликације различитих приступа које се односе на обезбеђивање услова за активну партиципацију у друштвеном животу за све чланове дате друштвене заједнице, без обзира на постојање „физичких или социјалних баријера“.

Опредељујући се за „поглед одоздо“, из визуре најугроженијих, најсиромашнијих (пауперизованих), маргинализованих и друштвено стигматизираних појединаца и група, др Филипковић у овој књизи, као и већини других радова, исказује свој прогресивни политички став ангажованог борца за темељне вредности модерног западног друштва: слободу, једнакост и солидарност..

V ОЦЕНА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЧКОГ И НАУЧНОГ РАДА

Радови др Мирка Филиповића, (емпиријска истраживања, критичке студије, прегледни чланци и есеји) у значајном делу представљају резултат реализације пројектних активности остварених у оквиру вишегодишњег рада на пројекту: *Унапређивање квалитета и доступности образовања у процесима модернизације Србије*, евид. број 47008, Министарство просвете и науке Републике Србије, 2011-2018.

Упоредна анализа прописаних критеријума и научних резултата др Мирка Филиповића показује да пријављени кандидат испуњава знатно више од прописаних услова за поновљени избор у звање ванредног професора.

Минимални обавезни критеријуми у области научно-истраживачког рада за избор у звање ванредног професора у пољудруштвено-хуманистичких наука

	Остварени резултати др Мирка Филиповића
1. Искуство у педагошком раду са студентима	Др Мирко Филиповић 36 година ради на пословима сарадника и наставника на Универзитету у Београду, и има врло богато искуство у педагошком раду са студентима.
2. Позитивна оцена педагошког рада (ако га је било) добијена у студентским анкетама током целокупног протеклог изборног периода.	У студентском вредновању педагошког рада наставника др Филиповић је добио врло високе оцене, од 4.00 до 5.00.
3. Објављена два рада из категорије М20 или пет радова из категорије М51 у периоду од последњег избора из научне области за коју се бира	Укупно 6 објављених радова из категорије М24 и 2 рада из категорије М51 1. Филиповић, М. и Матејић Ђуричић З. (2018). Социјализација и социјална интеграција деце са сметњама у развоју и понашању: теоријски извори, <i>Етноантрополошки проблеми</i> , 2, стр. 539-554. ISSN:0353-1589,UDK3901.8/316.37.DOI https://doi.org/1021.301 . 2. Мијатовић, Л. и Филиповић, М. (2018). Постмодерни феминизам и ометеност: Ка вишеструким идентитетима „ометених” тела. <i>Социологија</i> , 60 (1), 112-126. DOI: https://doi.org/10.2298/SOC1801112M , ISSN: 0038-0318, UDK: 141.72/78:001.1, 364.6-056.2/3:305, 316.344.6-056.2:316.7. 3. Филиповић, М. и Матејић Ђуричић З. (2017). Инструментална вредност диплома, <i>Андрогошке студије</i> , 2, 47-61-ISSN: 0354-5415 УДК 378.37014.1 10. DOI: 5937/андстуди 1702047Ф 4. Васојевић, Н. И Филиповић М. (2017). Студенти медицине, корисници државних стипендија Републике Србије и њихово школовање у 21. Веку, <i>Социологија</i> 59 (2), стр. 189-2005, ISSN:0038-0318 UDK:378.31/34:61-057. DOI:10.2298/COЦ1702189В 5. Антић, С. и Филиповић, М. (2018). Информално учење студената из њихове перспективе. <i>Специјална едукација и рехабилитација</i> , 17 (3). (у штампи) 6. Филиповић, М. (2018). Сиромаштво као лични пораз

	<p>и страх од изопштености. <i>Антропологија</i> 18(1), 9-28. ISSN: 1452-7243, УДК: 316.344.23</p> <p>7. Филиповић, М. и Жаула, С.(2017). Друштвени обрасци природних катастрофа, Случај Катрина. <i>Етноантрополошки проблеми</i>, 12 (1) 195-215. ISSN:0353-1589,UDK316.48/316.37.DOI:10.21301/v12i1.9</p> <p>8. 3. Филиповић, М. и Матејић Ђуричић З. (2014). Експанзија школовања: реалност и привид једнаких шанси у доступности образовања. <i>Социолошки преглед</i>, 48(1), 87-103. ISSN:0085-6320. UDK316.</p>
4.Оригинално стручно остварење или руковођење или учешће у пројекту	Истраживач на пројекту <i>Унапређење квалитета и доступности образовања у процесима модернизације Србије</i> , чији је носилац Институт за педагошка истраживања у Београду. Министарство за науку и технолошки развој Републике Србије (2011-).
5. Одобрен и објављен универзитетски уџбеник за предмет из студијског програма факултета или научна монографија (са ISBN бројем) из научне области за коју се бира, у периоду од избора у претходно звање.	1. Филиповић, М. (2018). <i>Друштвени жигови, социолошки есеји</i> . Београд, Универзитет у Београду, ФАСПЕР, Издавачки центар (ИЦФ). ИСБН 978-86-6203-108-2, 211 стр.
6.Један рад са међународног научног скупа објављен у целини категорије М31 или М33	Укупно 3 објављена рада 1.Филиповић, М. (2017). Дипломе и друштвена репродукција: замке меритократског модела. У: С. Маринковић (ур.), <i>Културно-потпорна средства у функцији наставе и учења</i> (стр. 51-64). Крагујевац: Универзитет у Крагујевцу, Учитељски факултет у Ужицу. ИСБН 978-86-6191-045-6Филиповић, М. (2015). 2.Дисквалификујуће сиромаштво и “quartiers sensibles”. У: П. Миленковић, С. Стојшин и А. Пајванчић-Цизељ (ур), <i>Међународни научни скуп Друштво и простор – зборник радова</i> (стр. 301-315). Нови Сад: Филозофски факултет у Новом Саду, Српско социолошко друштво. ISBN 978-68-81319-08-6 3.Матејић-Ђуричић З. & Filipović М. (2016). Biological, Anthropological and Psychological Constructs of Child and Childhood. In: S. Nikolić, R. Nikić & V. Panković (eds), <i>Early Intervention in Special Education and Rehabilitation</i> (pp. 63-75). Beograd: FASPER. ISBN 978-86-6203-086-3
7. Један рад са научног скупа националног значаја објављен у целини категорије М61 или М63	Укупно 2 саопштења 1. Филиповић М. и Матејић-Ђуричић З. (2016). Историјски пресек основних идеја о инклузивном образовању у Француској. У: М. Вуковић (ур.), <i>Социјална инклузија деце са развојним сметњама и проблемима у понашању</i> (стр.59-69). Београд: ФАСПЕР. ISBN 978-86-6203-089-4. 2. Филиповић М., Waisner А., и Јарић И. (2016). Социјална инклузија деце са насилним понашањем унутар школске културе. У: М. Вуковић (ур), <i>Социјална инклузија деце са развојним сметњама и</i>

VI РЕЗУЛТАТИ У ОБЕЗБЕЂИВАЊУ НАУЧНО-НАСТАВНОГ ПОДМЛАТКА

Чланство (учешће) у комисијама за оцену и одбрану докторских дисертација и мастер радова

Чланство у Комисијама за оцену мастер радова

1. Павловић, М. (2014). *Улога школских лидера у партнерству школе и родитеља*. Мастер рад. Београд: Универзитет у Београду, Интердисциплинарне мастер студије Образовне политике
2. Лакићевић Добрић, А. (2014). *Политике и мере подршке деци из сиромашних породица у пред-универзитетском образовању у Србији*. Мастер рад. Београд: Универзитет у Београду, Интердисциплинарне мастер студије Образовне политике
3. Милојевић, М. (2014). *Улога основне школе у процесу смањивања утицаја социјалних неједнакости на образовно постигнуће ученика*. Мастер рад. Београд: Универзитет у Београду, Интердисциплинарне мастер студије Образовне политике
4. Сорак, З. (2014). *Утицај хранитељске породице на образовна постигнућа деце на породичном смештају*. Мастер рад. Београд: Универзитет у Београду, Интердисциплинарне мастер студије Образовне политике

Члан Комисије за оцену докторске дисертације

1. Делић, С. (2016). *Синдром професионалног сагоревања код стручњака у условима инклузије особа са интелектуалном ометеношћу у Босни и Херцеговини и Републици Србији*. Докторска дисертација. Београд: ФАСПЕР
2. Петковска, С. (2017). *Утицај глобализације на научну политику и научноистраживачки рад у Србији: вредности, дискурси и институције*. Докторска дисертација. Београд: Факултет политичких наука

Менторство у изради докторске дисертације

1. Васојевић, Н. *Примена људских ресурса: утицај стипендиста који су се школовали у иностранству на развој Србије*. Докторска дисертација у изради. Београд: Универзитет у Београду, Мултидисциплинарне докторске студије, Историја и философија природних наука и технологије.

VII РЕЗУЛТАТИ ОЦЕНЕ ПЕДАГОШКОГ РАДА

Одговоран однос према раду, добро познавање наставне материје и умешност у презентовању садржаја, представљају важне сегменте високог педагошког ауторитета који је изградио др Мирко Филиповић у оквиру вишегодишњег рада са студентима.

Рад на реализацији креативних облика наставе на предметима које изводи препознати су и високо вредновани, како од стране колега, тако и од стране студената. У поступку евалуације педагошког рада наставника од стране студената, ангажовање и педагошки квалитети др Филиповића оцењени су врло високим оценама (од 4 до пет.).

VIII ОЦЕНА О АНГАЖОВАЊУ У РАЗВОЈУ НАСТАВЕ И ДРУГИХ ДЕЛАТНОСТИ ВИСОКОШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ

Др Филиповић је ангажован у реализацији наставе на основним академским и докторским студијама на Факултету за специјалну едукацију и рехабилитацију, и активан учесник реализације мастер програма *Образовне политике* на Мултидисциплинарним студијама Универзитета у Београду.

Поред одговорног и савесног извршавања основних радних обавеза, посебно је запажена улога др Филиповића у борби за поштовање највиших академских и универзитетских стандарда рада.

IX МИШЉЕЊЕ О ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ЗА ИЗБОР И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ ЗА ИЗБОР

На основу темељног увида у уредно достављену документацију, анализе и оцене резултата наставно-научног, стручног и педагошког рада др Мирка Филиповића, чланови Комисије су сагласни у закључку да кандидат испуњава све услове, високо изнад оних критеријума прописаних Законом о високом образовању и Статутом Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију Универзитета у Београду, за избор у звање ванредног професора.

Чланови Комисије предлажу Изборном већу Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију да се др Мирка Филиповића изабере у звање ванредног професора за ужу научну област Социологија.

Београд, 15. 08. 2018.

КОМИСИЈА

1. Проф. др Марија Богдановић, професор emeritus Универзитета у Београду
-----
2. Проф. др Ивана Спасић, редовни професор Филозофског факултета
Универзитета у Београду
-----
3. Проф. др Сретен Вујовић, редовни професор
Универзитета у Београду у пензији
